

С-115

УКРАЇНА

400

ДОВЧЕНЯТА

37

ЧАСОПИС ДЛЯ ДІТЕЙ

ч. I.

МЮНХЕН
1946

БЕРЕЗЕНЬ

Вовк і вовченята

Вовчики! Гей, вовченята!
В вовка-кігті, гострі зуби!
Вовк лиш вільно жити буде,
Не, як псюка все прип'ята!

В завірюху, в дні одчаю,
У голодні дні, дні муки,
— Теж не знає вовк розпуки:
Не втікає він із краю...

Як же мусить і покинув
Рідний ліс і рідні гори,
/Бо не звик вовк до покори/,
— Так поверне, хочби згинув!

Вовчики! Гей, вовченята!
В вовка-кігті, гострі зуби:
Вовк усюди вовком буде!
— Ось наука вовка-тата!..

Стрибожич.

БРИСЬКО
НА ЛОВАХ.

Наш Брисько нюхом занюхав, вухом зачув, очима побачив, що під лісом є два зайчики.

І забажав піти на лови.

А мороз був сильний, тріскучий. Одягнувся Брисько добре. - Взяв великі чоботи, теплі рукавиці, кожушок і хутряну шапку з наушницями. Чез плече перевісив рушницю.

А сам Брисько був товстий, грубий, добре годований. Бреде снігами по коліна, сопе...

Аж дивиться: під лісом, на леваді два молоденькі зайчики грають у копаного м'яча.

Здалека пізнав, що це Сірий і Куценський.

Хто б іх не знав?

-На них лише тоненъкі сорочечки і спортивні штанцята. Плигають, скачуть, кидають м'ячем то сюди, то туди.

Що їм мороз, що їм зимно, вітер?! Їм холод не шкодить! Це ж знані спортовці!

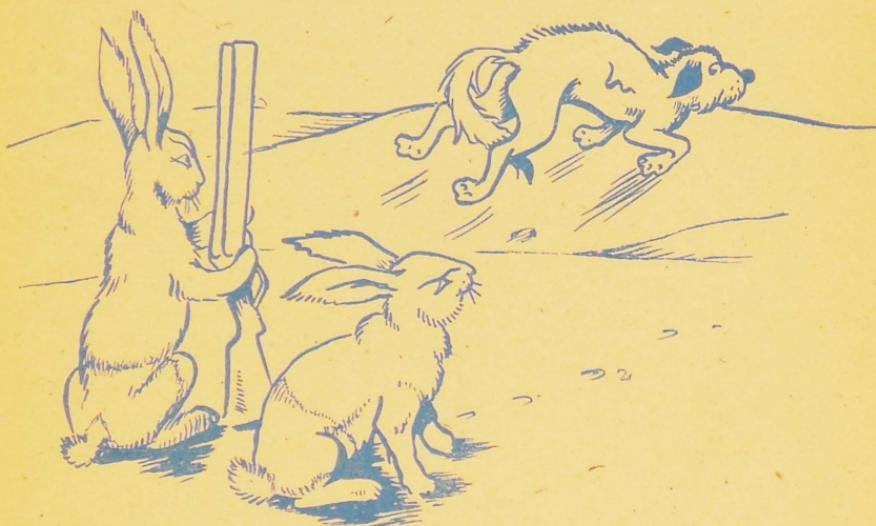
Тільки іх Брисько побачив, заграла в ньому ловецька кров. Підійшов ближче, змірився рушницею, взяв на мушку Куценського... ні, не того-Сірого, - ні, не того-обох, обох нараз! - та й вистрілив: ба! ба-бах! ..ах, ах! .. - Аж гомін пішов, а сам Брисько від гуку перевернувся.

Дивиться Брисько, а вони вже в якийсь спосіб дістали його власну рушницю в свої лабки!

-Як це сталося?..Куди вони його зайдли?Як у блудувели?..Як голову закрутити?..-От пошився в дурні!

„Та ж чого доброго, ці молокососи можуть ще мене, поважну особу, з моєї власної рушниці пострілити!-Хіба ж такі дурні вміють рушницею орудувати?!

Схилив голову і подався додому.Подорозі греbe в снігу, шукає розгублених речей і заводить: гав-гав! гав!..уууу!.. і своїми довгими вухами слізози утирає.

А зайчики йому вслід:

-Пане Бриську! А вертайте здорові додому! Лежіть собі в буді та ловіть мух!..

Куценький зложив лабки в трубку і гукнув:

-Не за двома зайцями ганятися!..Не за двома!..Не з нами вам мірятись! - Ми спортивці!..

Олена Цегельська.

ЮРЧИК БРИГАДИР

Юрчик хлопець це завзятий,
Юрчик справжній вже юнак:
Лук на плечах, меч прип'ятир,
Стрілів повний сагайдак!

Юрчик крикне:-вліво, вправо!
Гей, за мною, ходом руш!-
Лави, лави...сунуть жваво,
Мов один сталевий вуж!..

-Гей, берімо барикади!
Боротьба-для нас це пир!
Заступіть того хто впаде,
-Юрчик в бою командир!

-Гей, берімо за лопати!
Хто за мною, хто в сам вир?!

Тут нам-стежку простругати!
-Юрчик в праці бригадир!..

Стрибожич.

Іде школляр

Паде сніжок...
Сніжні метелики летять,
Неначе пух...
Між небом і землею-рух
Зірки сріблисті мерехтять:
Паде сніжок...

Іде школляр,
А ввічі вітер льодовий
Все сипле сніг,
Звалити хоче хлопця з ніг.
Дарма!.. До школи між дітей
Іде школляр!..

Стрибожич

Діти Однієї МАТЕРІ

- Харків!.. Львів!.. Київ!..

Ось, гляньте - Кубань!.. - діти збилися в громадку, нахилилися над картою України. Водять по ній пальчиками. Пробігають зором простори з Харкова до Львова, з Кубані до Попраду, з Полісся до Карпат.

- Звідкіля ти Васильку?.. Ти говориш часто: "звичайно і да", запитав Степанко хлопчика, що вп'ялив очі в Харків.

- Звичайно - з Харкова! - відривав гордо Василько, не відриваючи очей... - Мій батько був там інженер на заводі. Я буду теж інженер! Побудую літака й полечу в Харків...

-А я-зі Львова! -каже Степанко. -Бач, Васильку, який ти! Встромив очі в Харків і годі відірвати!.. Львів-теж гарне місто! -додав неначе з докором Степанко.

-Ну, теж видумав і докоряти береться, - похапцем відказує Василько і глядить синіми очима на Степанків Львів...

Степанко радий каже Василькові:

-Мій татко був шофер у „Маслосоюзі“ Я буду теж шофер і поїду до Львова. Буду їздити вантажним автом зі Львова до Харкова... А ти приїдеш до мене, Васильку, в гості? -

-Еге ж, приїду! Я їздитиму по всій Україні... і понад Карпати полечу до Ужгороду, до Софійки.

Софійчині уста, мов ягідки, сміються до Василька.

Діточі очі біжать шляхом, кудою летітиме літак Василька.... Ім увижається Василько літун. Всі вдивлені в карту України немов бачать величні городи, пишні села.

Василько мов снить: глядить з літака на землю, під ним саме-прекрасний Собор Святої Софії в Києві, а ось-і Собор Святого Юра у Львові! ..

Тут літак тричі кружляє над містом і приземлюється на летовищі, там жде Степанко.

...Літак знову піднявся...
Біля Василька-поруч Степанко...Летять...

До Софійки летять...

Дітям причувається гук мотора, ось виразно чути стукіт толоків! Ні! Це їхні серця... в спільному ритмі так б'ються!.. До рідних міст, до рідних сіл, що гендалеко, далеко, а здається ось перед очима!..

Діточі очка ясніють, ясніють, уста усміхаються, сміються, а в Софійки покотилися по личку бриляントові зірки.

-А я поїду пароплавом у Київ і їздитиму по Дніпру до Чорного Моря, як мій татко! - перервав мовчанку Володя.

Данилко з Полісся, що досі мовчав здивовано, питав:

-Куди ж тобі з Мюнхену їхати пароплавом? -

-То ж недотепа! - каже Володя, - бачиш, - недалеко Дунай; Дунаєм до Чорного Моря, а там попливемо як запорожці.

-В діточих жилах забурлила кров мов хвилі в Чорному Морі. Данилко затиснув п'ястушки мов спер на весла: йому здається, що пливе по Прип'яті, а сонце колихається на хвилях, купається в річці! ..

- . -

Надворі весна!

-Цяп, ціп, цяп! - падуть каплинки-росинки....

Вони ще недавно злетіли сніговими метеликами...

Течуть, стрибають струмки...

Весняне сонечко обмиває своє личко в калюжці... це ж перша водичка!

В таборовій школі зібралися діти, що їх разом з їхніми батьками - вигнала весна хуртовина зі всіх закутин України на чужину. Вони похilenі над картою України, немов діти однієї матері, вивчають географію Рідного Краю! ..

Дядько Мирон .

С ПАМ'ЯТЬ ПРОРОКІВ

Гей, погляньте тут кохані,
Чи портрети вам ці знані?..
Хто глядить із них на вас?
—Леся і Кобзар Тарас...

Лесю славну знають всюди,
Що хоренькі мала груди,
А серденько мов дзвінок,—
Ще ось чути голосок!..

Місяць лютий — це ж змагання,
Боротьба, а не вагання!
Леся в нім прийшла на світ,
Леся немічна — граніт!

А найбільший — це Шевченко,
Він немов вложив серденько
В груди кожному із нас...
Піонір, борець — Тарас!..

Місяць березень — це ж втіха,
Це кінець зими і лиха!
В нім вродився наш Кобзар,
В нім погас і слова жар...

Місяць березень — це ж свято,
Це ж весни, життя початок!
Без меча родивсь вояк!
Чи ж не Божий в тому знак?!

Гей, велики це пророки:
Нам вказали перші кроки,
Слово їх, мов з неба грім
Відчинило очі всім!..

Їм вклонитись — це замало!
Гей, до діла, діти, жваво!
Буде це для них привіт!
Це ж Шевченків заповіт!..

Стрибожич.

В О В Ч Е Н Я.

Раз веселі, милі діти
На лужку зривали квіти,
Коли-зирк! Аж вовчена...
Так завбільшки в кошена.

Діти вгледіли, спинились,
З вовчена розговорились,
Звідки, хто воно, чись,
І чи мама в його с.

Вовчена їм розказало,
Як воно само гуляло,
Як за ним погнавсь іжак,
Як він хрюкнув...просто жах!

Розказало, як тікало,
Як сюди на луг попало,
І тепер не знає, де
Свою голову складе.

Залилось мале слізами:
"Хочу, хочу в ліс до мами!
Але там іжак мене
Мабудь знову нажене!"

Стали діти розважати,
Дрібні слізози утирати:
"Та не плач бо, не журись,
Краще в поле подивись!"

Зирк! Аж в полі у пшениці
Очі блискають вовчиці.
"Мамо, матінко моя!"
Закричало вовчена.

Дітям навіть не вклонилось
І клубочком покотилося.
"Мамо, матінко моя!"
Тільки чулося здаля.

О.Олесь.

Летять лелеки

Гей, летять, летять лелеки
Із країн тепла і спеки,
—Це ж вони летять до нас,
Бо іде весняний час!

У Карльсфельді, на Фраймані
Личенська в дітей рум'яні:
—Гей, летять, летять бузьки,
Подаютъ нам ніженьки!..

—Ой, летіть самі, лелеки,
Вам не грозять небезпеки!
Прийде, прийде і для нас
Весняний, прегарний час!—

Прилетять на рідні стріхи,
—Скільки клекоту і втіхи!
Гей, як весело тоді
Там у рідному гнізді!..

Вийде Ганя із хатини,
А бузьок їй вістку скине
І розкаже їй про нас,
Що незмінні ми ввесь час!

Стрибожич.

ЛЮБЦЯ

лялю засипляє

Аа...а..а!..

Спи, лялюю мала:

Покладу тебе я в ліжко,

Спи, спи, спи моя потішко!..

Аа...а..а!..Ой цить, цить!..

Біля тебе Місью спить!..

Аа...а..а!..

Спи, лялюю мала:

Обтулю тебе в перинку

І засплю свою дитинку...

Аа...а..а!..Ой, цить, цить!

Біля тебе котик спить!..

Аа...а..а!..

Спи лялюю мала:

Загашу я зараз свічку

І закличу темну нічку!..

Аа...а..а!..Ой, цить, цить!..

Біля тебе ненъка спить!..

Дядько Мирон.

КОТИК

ПОМІЧНИК

Пише Ромчик: а, о, у...

Ох, як тяжко це йому! ..

то поможет, кто расскажет

Як писати, кто покажет?

-Я жовнярик з олива,

Написав би я, ов-ва! ..

Щоб не мав он-де я варти,

Військо, бачиш, -це не жарти!

Коник каже: іга...га...а!

Написав би я хоч а...

Бач, вожу я ось гармати,

Як я можу помогати?!

А годинник: так, тік, так!
Написав би я, ще й як!..
Часу в мене ні хвилини,
Я показую години...

Та знайшовся помічник,
Що до псотів радо звик.
Хто ж? Ну-котик наш Мурмилло,
Що нявкоче любо-мило...

І нявкоче: няз, няв, няв!.. Пхає хвостик в каламар:
— Напишу я! Ти ж не знав? — Напишу все як школяр.
І на столик скаче з печі Сам побачиш ти це зразу,
— Поможу тобі ці речі!.. Дай, я хвостиком намажу!

Ромчик того вже не чув,
Так завзято пише: у...
Той же котик, той Мурмилло
Розілляв на стіл чорнило.

Дядько Мирон.

Мала господиня

Реня рано встала,
Личко вмила,
Ручки вмила
Отченая сказала.
—Дайте, мамо віник,
Підмету вам сіни,
Підмету теж хату,
Заки прийдуть тато.—
Ось дивіть,
Як робота кипить!..

Реня по сніданку
Миску вмила,
Ложку вмила,
Вмила теж і склянку.
—Дайте, мамо, ножик,
—Реня вам поможе
Бульбу оббирати,
Морквицю стругати.—
Ось дивіть,
Як робота кипить!..

Реня наробылась:
Ненька рада,
Реня рада,
Хоч таки втомилася.
Тато-тільки в хату,
Ненька у заплату
Каже: "Наша Реня
Справжня господиня!"
То ж глядіть:
Так як Реня робіть!..

Дядько Мирон.

ЮРЧИК ІНЖЕНЕР

Сунуть, сунуть повзи...

Їдуть самоходи...

Свищуть паровози...

Повстають заводи.

Юрчик всім кермус,-

Тут відкрутить,

Там прикрутить,

Літака монтує...

Молоточком стук, стук!..

Пилочкою джер, джер!..

Як приложить Юрчик рук,

Буде інженер!..

Дядько Мирон.

Д О Ч И Т А Ч І В !

В кожному числі нашого часопису міститиметься віршики, оповідання, казки, загадки і т.п. молоденських письменників...

Пишіть про життя і працю української дітвори!..

Надсилайте світлини дітей з їхніми вчителями й катехитами!...

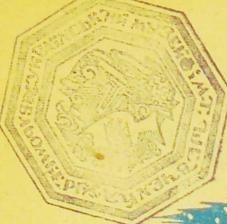
Заввага:

З технічних перешкод число виходить з опізненнем.

"Вовченята" часопис для української дітвори. Видавництво "Вовченята", Мюнхен-Фрайман.

Редактор колегія. За редакцію відповідає Володимир Оренчук.

Адреса Редакції і Адміністрації:
о. Петро Даревич,

Х Т О
РІШАЄ ПРО ВЕСНУ?

Дід я морозище,
Вітер в ухах свище,
Цілими я днями
Лиш броджу снігами...
Гоп, гоп, гопа...па...а!..
Хай ввесь вік живе зима!

1. Я знов завірюха,
Баба без кожуха,
Дідові кревнячка,
І зими своячка...
Гу...у, гу...у, гопса...са!
Хай ввесь вік живе зима!

Снігова я баба,
Зимоньці я рада,
Завірюху знаю,
З морозом гуляю...
Гоп, гоп, гопса...са!
Хай ввесь вік живе зима!

3. Я мала сніжинка,
Снігова дитинка,
З неба я злітаю,
З вітром все гуляю...
Гоп, гоп, гопай...да!
Хай ввесь вік живе зима!

Я мала Марічка,
У косичці стрічка,
Я зиму кохаю,
А весни чекаю!..
Гоп, гоп, гопай...да!..
Хай іде, іде весна!

5. Сонце я, на небі,
Всім і все в потребі,
Я діток кохаю,
Їм тепло зсилаю...
Гоп, гоп, гопса... па!...
Хай іде, іде весна!..

Стрибожич.